

Záznam

z jednání pracovní skupiny pro akci

**„Vlára, Vodní dílo Vlachovice - předprojektová příprava,
studie přírodě blízkých opatření v povodí Vlárý“**

konaného dne 8. 11. 2017 v Brně v sídle společnosti Povodí Moravy s.p.

Přítomní: dle prezenční listiny

Jednání bylo svoláno po telefonické koordinaci termínových možností účastníků pozvánkou Povodí Moravy s.p. dne 25. 10. 2017.

Záznam z jednání pořizuje Ing. Daniel Brázda (AQT) ve spolupráci s ostatními zúčastněnými.

Jednání se zúčastnili zástupci Povodí Moravy státní podnik (PM), AQUATIS a.s. (AQT), Ministerstva zemědělství ČR (MZE), Ministerstva životního prostředí ČR (MŽP), Zlínského kraje (KZ) a Výzkumného ústavu vodohospodářského TGM v.v.i. (VÚV) s cílem koordinovat aktivity související s přípravou VD Vlachovice v oblasti přírodě blízkých opatření (PBO) v povodí Vlárý a toků v povodí zvažované nádrže Vlachovice.

AQT je zpracovatelem studie Vlára, Vodní dílo Vlachovice - předprojektová příprava, studie přírodě blízkých opatření v povodí Vlárý pro PM (objednatel). Cílem jednání bylo zejména podání informací a stavu činností jednotlivých subjektů ve vztahu k výše uvedenému předmětu jednání a jejich koordinace.

Program jednání:

1. Úvod;
2. Prezentace studie proveditelnosti;
3. Koordinace aktivit;
4. Různé, diskuze, závěr.

K bodu 1: Úvod

Generální ředitel Povodí Moravy s.p. pan MVDr. Václav Gargulák přivítal přítomné na jednání pracovní skupiny pro akci „Vlára, Vodní dílo Vlachovice - předprojektová příprava, studie přírodě blízkých opatření v povodí Vlárý“.

Ing. Jiří Švancara (AQT) podal úvodní informaci o organizaci prací na studii, harmonogramu a předpokládaném vývoji. K jednání byly připraveny prezentace PM (ze strany zadavatele) a AQT (za zhotovitele) - viz bod 2 programu.

K bodu 2: Prezentace studie proveditelnosti

Ing. David Veselý (PM) v úvodní prezentaci seznámil přítomné s důvody zadání studie a jejím obsahem. Zmínil zejména:

Důvodovou zprávu usnesení vlády České republiky ze dne 24. srpna 2016 č. 727;

Zájmové území : Studie je územně členěna na 4 části, které se navzájem ovlivňují a doplňují;

Časový postup: Studie je dále členěna na 4 postupové etapy;

Dále byly zmíněny základní východiska prací a předpisy a metodické postupy včleněné do zadání studie proveditelnosti;

Byly představeny základní okruhy témat k řešení v zájmovém území, kde po zdokumentování výchozího stavu má dojít k návrhu pro podporu zadržení vody v krajině v ploše povodí (orná půda, lesy) a na tocích a v údolních nivách. Bude dále posuzována přípustná míra ovlivnění toků Smolinky a Sviborky

plánovanými převody vody do VD Vlachovice. Bude dále řešen úsek pod plánovanou nádrží, kde budou uplatněny návrhy na zlepšení hydromorfologického stavu řeky Vlárky, a bude proveden přepočít návrhů PPO z předchozí studie proveditelnosti, ve které nebylo s nádrží Vlachovice uvažováno.

Prvními dvěma postupovými etapami jsou Analytická část a Návrhová část.

Výstupem první a druhé etapy bude zvažení aplikovatelných opatření v takové podrobnosti, která umožní posouzení ze strany obou ministerstev, a následně provedení dalších analýz jimiž je podmíněna realizovatelnost záměrů, zejm. majetkoprávní analýzy (vč. projednání s občany);

V rámci návrhů bude využita studie, kterou pro MŽP zpracovává VÚV, ze které vzejde zejména obecný katalog opatření aplikovatelných pro řešení problematiky sucha;

Po metodickém odsouhlasení (MZE a MŽP) bude probíhat majetkoprávní projednání (3. etapa) s dotčenými subjekty (občany);

Následovat bude závěrečná 4. etapa, ve které dojde ke zhodnocení realizovatelnosti jednotlivých opatření v ploše a povodí a na vodních tocích a následně k vyhodnocení variantního řešení a návrhu etapizace realizace jednotlivých opatření.

Ing. Daniel Brázda (AQT) zahájil za zpracovatele prezentaci všeobecnými informacemi o zpracovávané studii. Následovaly informace o podrobnosti zpracování studie a připravovaných výstupech. Pro 1. část Analytické poklady se jedná zejména o následující skupiny činností a podkladových dat:

- vytvoření geodetických podkladů pro hydrotechnické posouzení v podrobnostech studie proveditelnosti;
- základní biologické hodnocení;
- terénní průzkumy dotčených toků;
- analýza současného stavu vodních toků;
- erozní analýza v ploše povodí;
- splaveninová analýza se zvýšenou pozorností na rizika zanášení zamýšlené nádrže,
- výchozí majetkoprávní analýza a identifikace dotčených subjektů dle LPIS;
- analýza a vyhodnocení územně plánovací dokumentace;
- zajištění ostatních podkladů pro potřeby zpracování studie.

Ing. Brázda přítomné informoval o dosavadním průběhu prací na 1. části studie, kdy ke dni jednání byly provedeny a zajištěny zejména dále uvedené práce a podklady:

- mapové podklady, kilometráž toků, zpráva k záplavovému území, územní plány včetně územně analytických podkladů, byly vytvořeny mapové podklady k hospodářským subjektům v dotčeném území (LPIS), byly zajištěny grafické podoby katastrálních map a opatřovány - soubory popisných informací (SPI) pro identifikaci vlastnických subjektů;
- byly provedeny terénní pochůzky a rekognoskace k jednotlivým dotčeným tokům a ploše povodí, byly vytipovány lokality k odběrům vzorků pro provedení splaveninové analýzy a provedeno vzorkování, je zpracovávána popisná dokumentace dotčeného území;
- zpracovává se biologické hodnocení (rešerše podkladů a nálezových databází v dotčeném území);
- koncem 08/2017 proběhlo s podporou Zlínského kraje vstupní představení projektu PBO zástupcům místních samospráv;
- v měsících 09 - 10/2017 proběhly konzultační schůzky a pochůzky se zástupci obcí a bylo provedeno dotazníkové šetření na jednotlivých obcích;
- veškerá data jsou zpracována a vyhodnocována pro jejich využití v 2. etapě (návrhové části). a budou sloužit jako podklad pro 2. část.

Souběžně se zpracováním 1. etapy započaly práce na tzv. Návrhové části (2. etapa), která je na tocích zpracovávána s využitím Metodiky odboru ochrany vod MŽP. Je v ní stanoven postup komplexního řešení protipovodňové a protierozní ochrany pomocí přírodě blízkých opatření. V ploše povodí je pak využívána metodika MŽP k navrhování PPO v ploše povodí, které současně řeší obnovu vodního režimu a snižování vodní eroze. Pro návrhy v ploše povodí pak bude využit i Katalog opatření, který vzejde ze studie zpracovávané VÚV. Velmi významným podkladem jsou zjištění rekognoskace území a podněty zástupců obcí vč. informací o jejich plánovaných a zamýšlených projektech.

Ing. Švancara (AQT) informoval přítomné, že zorané rozlohy orné půdy jsou spíše menší než je jejich evidenční stav a vedle trvalých travních porostů se vyskytují i plochy zatrávněné orné půdy. Chování jednotlivých hospodářských subjektů je odvislé jednak od vlastnické struktury (pronájmy velkých rozloh

půdy) a dostupnosti jednotlivých dotačních titulů MZe. Bloky zorněné půdy mají velký rozsah souvislé plochy a jsou umístěny z větší části na vrcholcích kopců. Byla podána informace, že na žádném z katastrálních území neprobíhají ani nejsou připravovány komplexní pozemkové úpravy (KPÚ). Byla dále podána informace, že v konstruktivním duchu započala jednání s dominantním zemědělským subjektem.

Pan Josef Zicha, náměstek hejtmana Zlínského kraje pro strategický rozvoj a územní plánování, informoval o podpoře kraje i místních samospráv záměru výstavby VD Vlachovice a souvisejících opatření.

K bodu 3: Koordinace aktivit

Ing. Jiří Švancara (AQT) přítomné informoval že společnost ARVITA P spol. s r.o. zpracovává pro objednatele město Valašské Klobouky (ORP) akci s názvem „Územní studie krajiny správního obvodu ORP Valašské Klobouky“ a konstatoval, že harmonogram uvedené aktivity pravděpodobně neumožní společnou analýzu území. Vzhledem k tomu, že výsledky studie jsou zpracovávány pro budoucí územně analytické podklady a jejich následné zpracování do územních plánů jednotlivých obcí, a proto je velmi žádoucí koordinace mezi zpracovateli.

Pan Josef Zicha (KZ) vyjádřil podporu ke koordinaci aktivit a představil paní Ivanu Machů, kterou pověřil organizační podporou projektů souvisejících s VD Vlachovice. Ing. Jiří Švancara (AQT) ocenil úroveň součinnosti zástupců a obcí při doposud prováděných činnostech.

Zástupci VÚV připravili pro jednání prezentaci zaměřující se na možné aktivity v daném území, požadované ze strany MŽP. VÚV TGM již druhým rokem zpracovává v rámci smlouvy o podpoře státní správy pro MŽP podklady pro řešení tématu sucho. V srpnu 2017 si Ministerstvo vyžádalo, aby součástí probíhajícího úkolu byl i návrh přírodě blízkých opatření v povodí LAPV Vlachovice. Na schůzkách řešitelů VÚV a pracovníků OOV bylo dohodnuto, že v časovém a finančním prostoru, který na řešení zbývá, mohou být tyto práce pouze v obecné rovině a v souladu s probíhajícími aktivitami v jednotlivých dílčích úlohách. V rámci prezentace bylo upozorněno na veřejně dostupné výsledky dřívějších projektů VÚV, které se týkají řešené problematiky a souvisí se zájmovým územím, včetně povodňové tematiky. Bylo také upozorněno na výstupy ČGS, která v daném území sleduje četné svahové nestability. To může být limitující v případě některých opatření na zadržování vody v krajině. Dále bylo dohodnuto, že vzhledem k časovému souběhu prací Aquatisu a VÚV budou další podklady ze strany VÚV (zejména Katalog opatření) poskytovány se souhlasem zadavatele (MŽP) průběžně, před dokončením celého úkolu.

K bodu 4. Různé, diskuze, závěr

Byla diskutována zejména následující témata:

Postupy při hodnocení záměru VD Vlachovice

Zástupci MŽP vznesli požadavek na předložení bilanční potřeby vody pro objektivní posouzení potřeby realizace VD Vlachovice.

Zástupci PM podali informaci, že souběžně se studií PBO je zadán soubor dalších přípravných prací, který obsahuje specializovanou studii s tímto zaměřením.

Efekty a dosažitelnost cílů PBO v konkrétním zájmovém území

Mezi přítomnými byla rozebrána problematika retence vody v lesních pozemcích, včetně možnosti návrhů na cestní síti.

Byla podána informace, že proběhlo jednání s Lesy České republiky s cílem získat informace o záměrech na lesní půdě.

Byla podána informace o zjištěních, která vyplývají z provedených šetření v území. Bylo zjištěno, že horní úseky toků jsou poměrně blízké přírodnímu stavu a potenciál k provedení opatření je nízký. Byla diskutována využitelná opatření (hrazení lesních strží s vazbou na omezení chodu splavenin a snížení

podélného sklonu toků pro zpomalení odtok z lesních pozemků aj.).

Přítomní se na jednání shodli, že návrhy PBO ve studii jsou opatřeními, jež mohou být připravována samostatně a budou přínosná ke zvýšení retence vody v krajině i bez vazby na VD Vlachovice. Pro záměr díla VD Vlachovice slouží PBO jako opatření doplňková a kompenzační a bude žádoucí, aby vcházela do funkce před dokončením VD Vlachovice.

Bylo dohodnuto, že PBO a záměr VD Vlachovice je nutné koordinovat tak, aby jedna skupina přípravy neomezila druhou a naopak.

Bylo dohodnuto zaměřit se zejména na možnosti synergických účinků, avšak v žádném případě se neočekává, že by PBO měly nahradit efekty, které se požadují od zamýšleného VD Vlachovice:

1. Zásoba vody v nádrži s víceletým vyrovnaním využitelná mimo jiné k odběrům pro zásobování obyvatelstva i v období závažného regionálního sucha;
2. Udržení režimu minimálních průtoků ve Vlárě v období sucha;
3. Ochrana před povodněmi transformací povodňových průtoků.

Koordinace s dalšími záměry

PM bude zajišťovat koordinaci přípravy PBO v území s další technickou přípravou VD Vlachovice. Zadávací dokumentace pro technickou přípravu byla zástupcům MZe a MŽP k dispozici. PM předpokládá, že další koordinační jednání pracovní skupiny se bude moci zabývat přípravou VD Vlachovice v její plné šíři.

MŽP podpoří předávání podkladů při zpracování studie PBO a vyřeší formální otázky součinnosti VÚV. VÚV předá společnosti AQT po 24. 11. 2017 katalog opatření pro zadržování vody v krajině.

Zlínský kraj bude iniciovat společný postup ORP Valašské Klobouky, KZ, PM při koordinaci na úseku koncepční přípravy a promítnutí záměru VD Vlachovice (včetně doprovodných opatření v ploše území) do územně plánovacích dokumentací.

Doplňková doporučení k zaměření studie

Bylo dohodnuto, že do studie bude doplněna informace, že v zájmovém území se nezpracovávají žádné komplexní pozemkové úpravy a aktuálně se nenacházejí ani ve stádiu přípravy. Pokud by pro navržená opatření bylo účelné nástroje KPÚ použít, bude to ve vlastní studii doporučeno.

Postupy při vyhodnocení studie

Harmonogram prací předpokládá, že ke konci roku budou na MZe a MŽP předávány výstupy 1. a 2. etapy prací studie PBO.

PM dořeší v součinnosti s oběma ministerstvy detailní postup předávání výstupů studie.

Zástupci ministerstev byli požádáni o přípravu postupů vyhodnocení, aby toto mohlo být zohledněno v navazujících etapách studie.

MŽP nevylučuje, že samostatně zadá expertní hodnocení záměru VD Vlachovice, pravděpodobně v součinnosti s VÚV.

Zaznamenal: Ing. Daniel Brázda
daniel.brazda@aquatis.cz

Záznam byl sepsán a odsouhlasen dodatečně prostřednictvím elektronické pošty.

Rozdělovník: Přítomným prostřednictvím elektronické pošty.